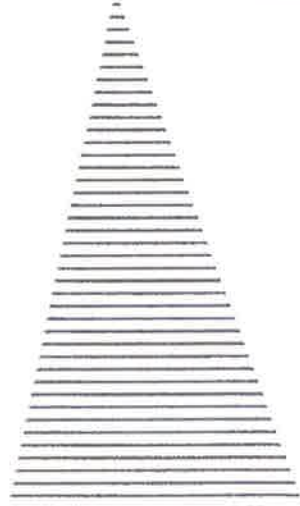

IGSD Steenwijkerland en Westerveld Uitkomsten controle en overige informatie 2014

Rapportage aan het algemeen bestuur

**Building a better
working world**

Building a better
working world

Ernst & Young Accountants LLP
Meander 661
6825 LH Arnhem, Netherlands
Postbus 10116
5803 4C Arnhem, Netherlands

Tel: +31 88 407 10 00
Fax: +31 88 407 60 05
ey.com

Het algemeen bestuur van de
Intergemeentelijke Sociale Dienst Steenwijkerland en Westerveld
T.a.v. de heer G. van Hofwegen
Postbus 300
8330 AH STEENWIJK
Arnhem, 15 juli 2015

CWOF-9YE9NP/JSS/TS/jb

Uitkomsten controle en overige informatie 2014

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Het doet ons genoegen u verslag uit te brengen omtrent de uitkomsten van onze accountantscontrole van de jaarrekening van de Intergemeentelijke Sociale Dienst Steenwijkerland en Westerveld (hierna: "IGSD"). Wij willen u over de volgende onderwerpen informeren:

- ▶ Kernpunten.
- ▶ Uitkomsten jaarrekeningcontrole.
- ▶ Kwaliteit beheersorganisatie.
- ▶ Wensen en aandachtspunten.
- ▶ Onafhankelijkheid en controleproces.
- ▶ Belangrijke overige observaties.

Wij hebben de kernpunten van ons verslag opgenomen in het hoofdstuk **Kernpunten**.

Onze controle is gericht op het vormen van een oordeel omtrent de jaarrekening over 2014. Bij de uitvoering van onze controle ondervinden wij de volledige medewerking en ondersteuning van de medewerkers van de IGSD.

De mogelijkheid om een open en eerlijke dialoog met u als lid van het algemeen bestuur te voeren, vormt een essentieel onderdeel van het controleproces, evenals van de algehele corporate governance. Wij waarderen deze mogelijkheid om de inzichten die uit onze controle voortkomen met u te kunnen delen.

Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het dagelijks bestuur van de IGSD.

Wij stellen het op prijs een en ander persoonlijk toe te lichten of eventuele vragen omtrent deze of andere met de controle verband houdende zaken te beantwoorden.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

drs. J. Schuurkamp-Spijkerboer RA

Ernst & Young Accountants LLP is een limited liability partnership opgericht naar het recht van Engeland en Wales en geregistreerd bij Companies House onder registratienummer OC335594. In relatie tot Ernst & Young Accountants LLP wordt de term partner gebruikt voor een vertegenwoordiger van een vennoot van Ernst & Young Accountants LLP. Ernst & Young Accountants LLP is statutair gevestigd te Lambeth Palace Road 1, London SE1 7EU. Verenigd Koninkrijk, heeft haar hoofdvestiging aan Boomjes 25B, 3011 XZ Rotterdam, Nederland en is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel Rotterdam onder nummer 24432944. Op onze werkzaamheden zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin een beperking van de aansprakelijkheid is opgenomen.

Inhoudsopgave

Kernpunten		Onafhankelijkheid en controleproces	
Kernpunten uit onze rapportage	4	Ons controleproces	17
Bestuurlijke aandachtspunten	6	Bijlage	21
Uitkomsten jaarrekeningcontrole		1. Sisa-bijlage	
Conclusie van de controle	10		
Grondslagen van financiële verslaggeving	11		
Kwaliteit beheersorganisatie			
Interne beheersmaatregelen	13		
Corporate governance	15		

Kernpunten

Kernpunten uit onze rapportage

Kernpunten

De kernpunten uit onze rapportage kunnen als volgt worden samengevat

Uitkomsten Jaarrekeningcontrole	Conclusie van onze controle	<p>Er resteren geen ongecorrigeerde controleverschillen met betrekking tot de jaarrekening 2014.</p> <p>Na afronding van de resterende werkzaamheden, zijn wij voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken bij de jaarrekening 2014. Dit betekent dat het jaarverslag en de jaarrekening 2014 zijn ingericht in overeenstemming met het BBV en de in de programmarekening opgenomen balans en toelichting en rekening van baten en lasten een getrouwe weergave zijn van de financiële positie en baten en lasten van de IGSD.</p> <p>Wij zijn voornemens bij de jaarrekening van de IGSD een goedkeurende verklaring af te geven met betrekking tot de rechtmatigheid. Dit betekent dat de baten en lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2014 in overeenstemming zijn met de door het Algemeen Bestuur vastgestelde wet- en regelgeving.</p> <p>De jaarrekening en het jaarverslag dienen te worden opgemaakt in overeenstemming met het BBV. Wij hebben vastgesteld dat de jaarrekening 2014 van uw gemeenschappelijke regeling geen materiële afwijkingen vertoont ten opzichte van de voorschriften van het BBV. Daarnaast is door ons nagegaan of het jaarverslag de minimale wettelijk voorgeschreven informatie bevat en of de inhoud van dit verslag geen tegenstrijdigheden bevat met de door ons gecontroleerde jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat de inhoud van het jaarverslag niet strijdig is met de jaarrekening.</p> <p>Wij zijn er bij ons oordeel van uitgegaan dat het algemeen bestuur de nu overlegde jaarrekening ongewijzigd vaststelt. Indien er nog wijzigingen worden aangebracht in de definitieve vorm van de jaarrekening dienen wij deze te beoordelen alvorens onze controleverklaring hierbij mag worden opgenomen.</p>
De jaarrekening is rechtmatig		
Jaarverslag niet strijdig met de jaarrekening		
Belangrijke voorwaarde: ongewijzigde vaststelling		

Kernpunten uit onze rapportage

Kernpunten

De kernpunten uit onze rapportage kunnen als volgt worden samengevat

Uitkomsten jaarrekeningcontrole van fouten en onzekerheden

In de onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de belangrijkste bevindingen naar aanleiding van de uitgevoerde controles. Uit onderstaande tabel blijkt dat er geen ongecorrigeerde controleverschillen resteren, welke een significante invloed hadden op het beeld van de jaarrekening. Wel hebben wij een aantal onzekerheden geconstateerd.

Op basis daarvan kunnen wij bij de jaarrekening 2014 zowel betreffende de getrouwheid als de rechtmatigheid een goedkeurende verklaring verstrekken.

Ongecorrigeerde controleverschillen

Ongecorrigeerde controleverschillen				
Post/omschrijving van de toelichting	Fouten	Onzekerheden	Verwijzing	
Getrouwheid	€	€		€
Rechtmatigheid				
Totaal				
Tolerantie	289.017			867.051

Toelichting onzekerheden

Wij hebben bij de controle van de jaarrekening over 2014 geen financiële fouten en onzekerheden geconstateerd.

De kernpunten uit onze rapportage kunnen als volgt worden samengevat

Bestuurlijke aandachtspunten	Versterking van de beheersingsorganisatie	<p>De Gemeenschappelijke regeling IGSD voert voor de gemeenten Steenwijkerland en Westerveld een gezamenlijk aantal wetten uit: <i>Wet Werk en Bijstand, IOAW/Z, Besluit zelfstandigen, Wet inburgering en het minimabeleid</i>. De verantwoording van de uitvoering richting het rijk gebeurt middels de SiSa-bijlage, deels door de IGSD zelf en deels via de deelnemende gemeenten.</p> <p>De verantwoording van de subsidieregelingen waarop het SiSa-regime van toepassing is, blijft een actueel onderwerp voor medeoverheden en het Rijk. Als uitvoeringsinstantie bent u zelf verantwoordelijk voor het volledig invullen van de SiSa-verantwoording. Een adequate interne controle (gebaseerd op risicoanalyse) en dossiervorming is daarom essentieel, ook omdat het Rijk zich steeds strenger opstelt in situaties waarin de SiSa-verantwoording niet volledig is ingediend. Er is derhalve steeds minder ruimte voor fouten. Het invullen en het controleren van de SiSa-verantwoording blijft dan ook een belangrijk aandachtspunt voor de jaarrekeningcontrole.</p> <p>Bij onze controleaanpak voor de jaarrekening 2014 maken wij in beginsel gebruik van de beheersingsmaatregelen in het bedrijfsproces. Hierbij is het van belang dat voor de primaire processen (het sociale domein) de interne beheersingsmaatregelen (ook wel genoemd interne controls) effectief zijn. Door middel van diverse checks and balances dient door u als uitvoeringsinstantie geborgd te zijn dat rondom de processen van het sociale domein de naleving van de wet- en regelgeving juist plaatsvindt.</p> <p>De samenwerking met de NoordWestGroep N.V. (NWG) is per 1 januari 2014 in werking getreden. Uitgangspunt bij de samenwerking is integrale samenwerking van alle taken, activiteiten en ondersteuning van beide organisaties in één uitvoeringsorganisatie met één directie. Hierbij worden de primaire processen vervlochten, waarmee voor de cliënt de meest efficiënte dienstverlening wordt geboden.</p> <p>Wij hebben vastgesteld dat de IGSD volop bezig is de samenwerking met de NWG nader vorm te geven. Daarbij adviseren wij u de (financiële) effecten van doorgevoerde samenwerkingsmaatregelen te monitoren.</p>
	Samenwerking NoordWestGroep	

De kernpunten uit onze rapportage kunnen als volgt worden samengevat

Bestuurlijke aandachtspunten

Decentralisaties en
samenwerking

Per 1 januari 2015 hebben de gemeenten nieuwe taken en verantwoordelijkheden in het kader van de Participatiewet, de nieuwe Wmo en de Jeugdwet. De gemeenteraden hebben besloten om de uitvoering van de Participatiewet op te dragen aan de IGSD.

De IGSD en de NoordWestGroep voeren de wetten uit die met ingang van 1 januari 2015 zijn opgegaan in de Participatiewet en werken nu al volop samen in het sociaal domein. Het samensmelten tot één nieuwe uitvoeringsorganisatie lijkt voor de hand te liggen en wordt ondersteund door de deelnemende gemeenten. Hoe de vormgeving van de nieuwe uitvoeringsorganisatie eruit zal zien, wordt momenteel onderzocht als onderdeel van het bedrijfsplan. Beide directies hebben van hun besturen opdracht gekregen om dit verder uit te werken. Eind 2015 zal duidelijk zijn hoe de IGSD en de NoordWestGroep uiteindelijk in 2016 verder gaan.

Deze nieuwe taken en ontwikkelingen hebben grote gevolgen voor de IGSD als organisatie en voor de medewerkers van de IGSD. De IGSD heeft het afgelopen jaar hard gewerkt aan de voorbereiding. Het primaire werkproces is grondig aangepast en de financieel-administratieve organisatie is aangepast op de nieuwe taken en wetgeving. De medewerkers van de IGSD hebben trainingen gevolgd om in staat te zijn de nieuwe taken uit te voeren. Dit proces zal in 2015 volop voortgang krijgen.

Wij onderstrepen het belang een adequate inrichting van processen aangezien de borging van rechtmatigheid van de bestedingen wordt ondersteund door een heldere procesgang en adequate key controls. Tevens verzoeken wij u binnen uw interne controleplan rekening te houden met de nieuwe processen en de daarbij uit te voeren verbijzonderde interne controles.

De kernpunten uit onze rapportage kunnen als volgt worden samengevat

Bestuurlijke aandachtspunten

IT-Omgeving

Binnen de overheid is de noodzaak om informatiebeveiliging op orde te brengen in de afgelopen jaren scherp verhoogd door belangrijke ontwikkelingen als decentralisaties, zaakgericht werken, ketensamenwerking en wijzigingen in privacy- en regelgeving. De decentralisaties gaan gepaard met een majeure operatie ten aanzien van informatiesystemen, maar zeker ook informatiebeveiliging en privacy. Een groot afbreukrisico is dat informatie van cliënten door meer personen kan worden geraadpleegd of gemuteerd, dan de personen die daar vanuit hun functie toe geautoriseerd zijn. In het bijzonder vragen wij uw aandacht voor de geautomatiseerde gegevensuitwisseling met ketenpartners.

Ook is de bewustwording van burgers over informatieveiligheid verhoogd, mede veroorzaakt door beveiligingsincidenten als Diginotar, Lektobler en Dorifel. De noodzaak van informatiebeveiliging positioneert zich hierdoor als een belangrijk bedrijfsrisico in de informatiehuishouding van gemeenten. Het is daarbij van belang dat binnen de IGSD dagelijkse aandacht wordt besteed aan informatieveiligheid en privacy van de processen waarin (burger)gegevens worden geregistreerd en uitgewisseld. We hebben vernomen dat u momenteel nog geen informatiebeveiligingsplan heeft.

Wij adviseren u om ten aanzien van informatiebeveiliging een informatiebeveiligingsplan op te stellen, waarin minimaal de volgende aandachtspunten mee worden genomen:

- Heeft u inzichtelijk wat de impact is op uw organisatie, maar ook op de publieke sector binnen Nederland, indien zich een beveiligingsinbraak voordoet bij uw organisatie?
- Heeft u zowel de interne als externe bedreigingen overwogen bij de aansluiting tussen uw beveiligingsstrategie en de inspanning die uw organisatie levert aan het beheersen van beveiligingsrisico's?
- In hoeverre zijn uw uitgaven in verhouding tot het beheersen van de belangrijkste beveiligingsrisico's?
- Heeft u voldoende inzicht in uw risicobereidheid om op gecontroleerde wijze risico's te durven nemen?
- In hoeverre sluit uw risicobeheersingsstrategie aan op uw bedrijfsstrategie?

**Uitkomsten
jaarrekeningcontrole**

Conclusie van de controle

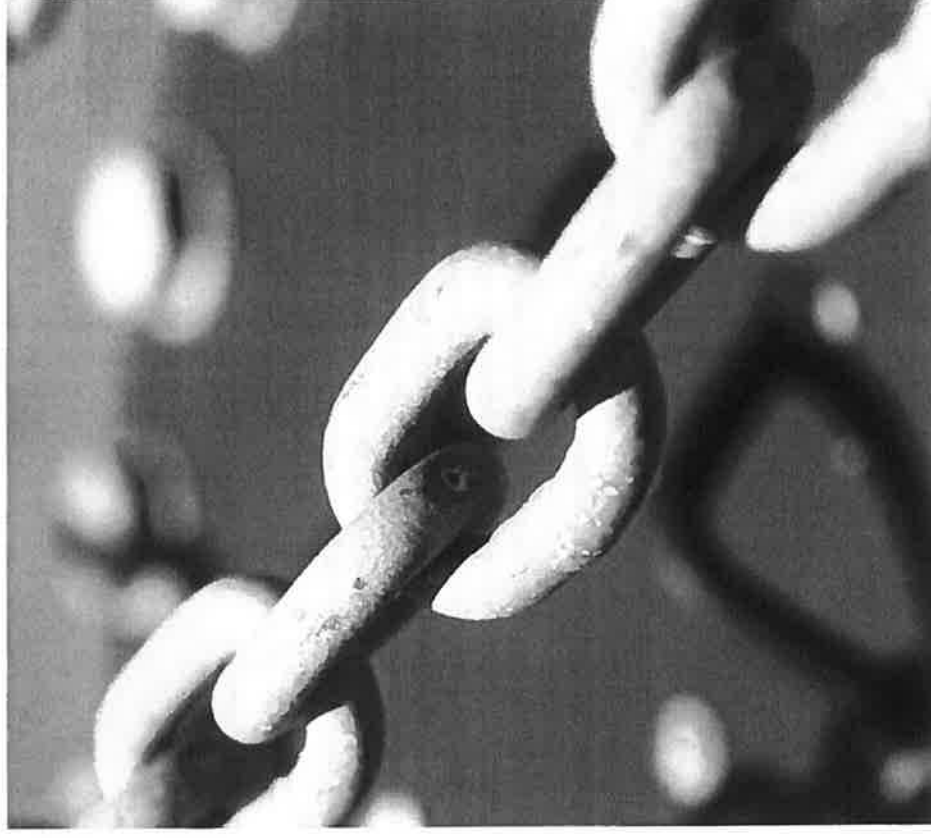
Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Controleverklaring

Wij zijn voornemens om na afronding van onze laatste werkzaamheden een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening van de IGSD over het boekjaar geëindigd op 31 december 2014 te verstrekken.

De jaarrekening en het jaarverslag dienen te worden opgemaakt in overeenstemming met het BBV. Wij hebben vastgesteld dat de jaarrekening 2014 van uw gemeenschappelijke regeling geen materiële afwijkingen vertoont ten opzichte van de voorschriften van het BBV. Daarnaast is door ons nagegaan of het jaarverslag de minimale wettelijk voorgeschreven informatie bevat en of de inhoud van dit verslag geen tegenstrijdigheden bevat met de door ons gecontroleerde jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat de inhoud van het jaarverslag niet strijdig is met de jaarrekening.

Wij zijn er bij ons oordeel van uitgegaan dat het algemeen bestuur de nu overlegde jaarrekening ongewijzigd vaststelt. Indien er nog wijzigingen worden aangebracht in de definitieve vorm van de jaarrekening dienen wij deze te beoordelen alvorens onze controleverklaring hierbij mag worden opgenomen.

Grondslagen van financiële verslaggeving

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aanvaardbaarheid van de grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Naar onze mening zijn de door het dagelijks bestuur gekozen waarderingsgrondslagen aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de significante jaarrekeningposten en bijzondere transacties. Dit geldt tevens voor het tijdstip waarop die transacties hebben plaatsgevonden, de periode waarin zij zijn verantwoord en de desbetreffende toelichtingen in de jaarrekening.

WNT

Met ingang van 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van toepassing. Dit houdt onder andere in dat naast het feit dat er normen zijn gesteld aan de hoogte van de bezoldiging, er inzake de topfunctionarissen zoals werkzaam binnen uw organisatie verantwoording over de bezoldiging dient te worden afgelegd in de jaarrekening.

- *Wij hebben vastgesteld dat er geen functionarissen zijn die meer verdienen dan de norm en dat de in de wet vereiste toelichtingen op juiste wijze zijn verantwoord in de jaarrekening.*

SiSa

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de *Nota verwachtingen accountantscontrole 2014*. De hierbij geconstateerde fouten en onzekerheden dienen op grond van het Bado in het verslag van bevindingen te worden opgenomen indien de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering wordt overschreden:

- € 12.500 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is;
- 10% indien de omvangbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is;
- € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

De SiSa-bijlage dient door uw organisatie samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen SiSa-bijlage. In de bijlage bij dit rapport zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen. U kunt deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.

**Kwaliteit
beheersorganisatie**

Interne beheersmaatregelen

Kwaliteit beheersorganisatie

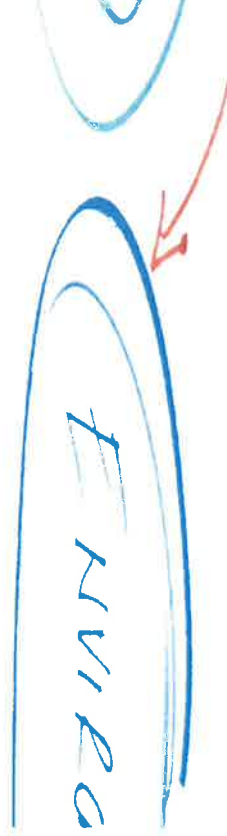
Algemeen

Bij de planning en uitvoering van de controle van de jaarrekening 2014 van de IGSD hebben wij de interne beheersmaatregelen, welke onderdeel uitmaken van de administratieve organisatie van uw gemeenschappelijke regeling, in onze overwegingen betrokken. Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van interne beheersmaatregelen onderzocht voor zover wij dit in het kader van de jaarrekening noodzakelijk achten en niet met het doel om een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing te geven.

Interne beheersing

Belangrijke financiële processen met betrekking tot de jaarrekening zijn de primaire werkprocessen rondom de dienstverlening in het sociale domein alsmede de ondersteunende processen te weten het proces inkopen en het proces personeel.

Wij hebben geen onderzoek naar de effectiviteit van de interne beheersing verricht, anders dan dat relevant is voor onze jaarrekeningcontrole. Daarom kunnen wij u ook geen oordeel over de interne beheersing per proces geven.

Interne beheersmaatregelen

Kwaliteit beheersorganisatie

Automatisering

Onze controle was niet primair gericht op het doen van een uitspraak omtrent de continuïteit en betrouwbaarheid van (delen van) de geautomatiseerde gegevensverwerking en wij hebben daartoe ook geen opdracht van het management ontvangen. De voor de jaarrekening van belang zijnde applicaties zijn belegd bij de gastheer, te weten gemeente Steenwijkerland.

De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.

Corporate governance

Kwaliteit beheersorganisatie

Onze bevindingen in het kader van rechtmatigheid
In paragraaf *Rechtmatigheid* van hoofdstuk *Ons controleproces* hebben wij de gehanteerde kaders voor onze rechtmatigheidscontrole nader toegelicht. Buiten hetgeen reeds eerder is gemeld, hebben wij geen bijzonderheden geconstateerd in het kader van rechtmatigheid. In het vervolg van deze paragraaf geven wij onze bevindingen bij deze onderwerpen.

Begrotingsoverschrijdingen

Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium toetsen wij of het budgetrecht van het algemeen bestuur is gerespecteerd.
In hoofdstuk *Ons controleproces* van deze rapportage lichten wij de controleaanpak en de verantwoordelijkheden van het Dagelijks bestuur, Algemeen bestuur en accountant nader toe.

Wij hebben vastgesteld dat er op programmaniveau geen sprake is van overschrijdingen.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die er op zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen.
Uw gemeenschappelijke regeling heeft de toets op het misbruik en oneigenlijk belegd in de verbijzonderde interne controlewerkzaamheden op de significante processen. De uitkomst van deze toets heeft niet geleid tot bevindingen die invloed hebben op de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties.

Niet-financiële beheershandelingen vallen buiten de scope van rechtmatigheidscontrole

Handelingen en beslissingen van niet-financiële aard vallen buiten de scope van de rechtmatigheidscontrole door de accountant. De accountant toetst deze handelingen en beslissingen niet inhoudelijk door gegevensgericht onderzoek. Volstaan wordt in dit kader met het beoordelen van het interne systeem van risicoafwegingen. Binnen dit systeem moeten voorwaarden zijn geschapen om risico's goed te kunnen beoordelen en in de tijd te kunnen volgen.

Wij hebben ons een beeld gevormd over de wijze van totstandkoming van de inventarisatie van de risico's en de getrouwe weergave van de hieruit mogelijk voortvloeiende financiële gevolgen in de paragraaf *Weerstandsvermogen* (samengevat in de bijlagen).

Daarnaast hebben wij gericht geïnformeerd naar de lopende procedures waarbij de IGSD betrokken is, teneinde indicaties te verkrijgen over de eventuele risico's op dit vlak. Op grond hiervan beschikken wij niet over aanwijzingen die een nader onderzoek naar de (financiële) gevolgen noodzakelijk maakt.

**Onafhankelijkheid en
controleproces**

Ons controleproces

Onafhankelijkheid en controleproces

Wat is de reikwijdte van onze opdracht

Conform de aan ons verleende opdracht hebben wij de jaarrekening 2014 van de IGSD gecontroleerd. Deze jaarrekening is onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur opgesteld. Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel te geven over de jaarrekening, als bedoeld in Artikel 213, tweede lid, van de *Gemeentewet*.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het *Besluit accountantscontrole decentrale overheden* (Bado) en het door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Onze controleaanpak in het kort

Onze controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van zowel de baten en lasten als de activa en passiva, alsmede het voor de naleving van de wet- en regelgeving relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoordelijke keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn, maar die niet ten doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de gemeenschappelijke regeling.

In hoofdstuk *Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle* hebben wij u inzicht gegeven in de significante risico's, onze controleaanpak en bevindingen ten aanzien van de jaarrekeningcontrole.

Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving, van de redelijkheid van schattingen die het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling IGSD heeft gemaakt en een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

De met u afgesproken goedkeurings- en rapporteringstoleranties

Op grond van het Bado stelt het algemeen bestuur de goedkeuringstolerantie vast die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren.

Het normenkader en de goedkeuringstolerantie zijn vastgesteld door het dagelijks bestuur en vervolgens ter besluitvorming gebracht van het algemeen bestuur.

Op grond van de jaarrekening 2014 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten afgerond € 289.017 (1%) en voor onzekerheden € 867.051 (3%). Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden, kan een goedkeurende controleverklaring afgegeven worden.

Ons controleproces

Onafhankelijkheid en controleproces

Deze goedkeuringstolerantie is een kwantitatief criterium. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen.

De rapporteringstolerantie, de maatstaf die geldt voor het rapporteren van fouten en onzekerheden, is bepaald op € 25.000. Wij hebben in deze rapportage, voor zover van toepassing, alle door ons van belang geachte afwijkingen en bevindingen gemeld.

Goedkeurings-tolerantie	Goed-keurend	Beperking	Oordeel-onthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	< 1%	> 1 < 3%	*	> 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	< 3%	> 3 < 10%	> 10%	*

Belangrijke aandachtsgebieden in de controle

Onze controleaanpak is onder andere gericht op het in kaart brengen van de voor de jaarrekening van belang zijnde risico's. Op basis van onze gesprekken met het dagelijks bestuur over de belangrijke financiële en operationele ontwikkelingen hebben wij een aantal punten met een verhoogd risico voor de jaarrekening 2014 onderkend.

Aan de volgende punten werd extra aandacht besteed bij het nader uitwerken van onze controleaanpak:

- Verantwoordingsproces.
- Eventuele schattingen en toelichtingen in de jaarrekening.
- Rechtmatigheid (met name inzake de SISA-regelingen).
- WNT.

Begrotingsbeheer

Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium toetsen wij of het budgetrecht van algemeen bestuur is gerespecteerd. Voor een juiste oordeelsvorming is het van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door het algemeen bestuur geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door hogere opbrengsten.

Wij beoordelen bij onze controle de overschrijdingen ten opzichte van de begrote lasten per programma. Dit betreft enkel de lasten omdat hierop een beoordeling en rapportering van de accountant wordt gevraagd vanuit de Kadernota Rechtmatigheid.

Het is de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur om begrotingsafwijkingen tijdig te signaleren en te rapporteren aan het algemeen bestuur. Het is de verantwoordelijkheid van het algemeen bestuur om hier dan tijdig een besluit over te nemen.

Ons controleproces

Onafhankelijkheid en controleproces

Het is de verantwoordelijkheid van de accountant om de begrotingsrechtmatigheid van de lasten en investeringen te toetsen. Dit doen wij onder andere door:

- Vast te stellen of begrotingsafwijkingen tijdig zijn gesignaleerd en zijn omgezet in een begrotingswijziging ter autorisatie aan het algemeen bestuur.

- Vaststellen of kostenoverschrijdingen leiden tot een onrechtmatigheid, welke meegewogen moet worden in het accountantsoordeel of niet.

- Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid hoeven niet te worden meegewogen in het accountantsoordeel.

Rechtmatigheid

Wij hebben bij de controle over 2014 de rechtmatigheid getoetst conform de bepalingen van het Bado en het controleprotocol 2014 van de IGSD. Bij onze controle hebben wij aandacht gegeven aan de volgende onderwerpen:

- het rechtmatigheidsbeheer;
- de naleving van het voorwaardencriterium;
- de begrotingsrechtmatigheid;
- het misbruik-en-oneigenlijk-gebruikcriterium;
- de niet-financiële beheershandelingen.

Frauderisico's

Onze controle dient zodanig te worden gepland en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang als gevolg van fouten of fraude bevat (*Standaard 240 De verantwoordelijkheden van de accountant met betrekking tot fraude in het kader van een controle van financiële overzichten*).

Door de beperkingen die inherent zijn aan een controle, bestaat er een onvermijdbaar risico dat sommige afwijkingen in de financiële overzichten niet zullen worden ontdekt, zelfs wanneer de controle naar behoren is gepland en uitgevoerd overeenkomstig de Standaarden.

Onze controlewerkzaamheden omvatten mede de volgens Standaard 240 vereiste werkzaamheden, zoals brainstorming, het verzamelen van informatie met het oog op het vaststellen van en reageren op het risico van fraude en het uitvoeren van bepaalde werkzaamheden gericht op het risico van het doorbreken van interne beheersmaatregelen door het dagelijks bestuur, met inbegrip van inzage in journaalboekingen, beoordeling van schattingen en evaluatie van zakelijke redenen voor significante ongebruikelijke transacties.

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust zowel bij het algemeen bestuur als bij het dagelijks bestuur. Het is van belang dat het dagelijks bestuur, onder toezicht van het algemeen bestuur, sterk de nadruk legt op het voorkomen van fraude, waardoor de gelegenheden tot het plegen van fraude kunnen afnemen, alsmede op het ontmoedigen daarvan, waardoor personen ervan kunnen worden weerhouden om fraude te plegen omwille van de waarschijnlijkheid dat die wordt ontdekt en bestraft.

Naleving wet- en regelgeving

Wij hebben geen indicaties van fraude en onderkennen ook geen verhoogd frauderisico.

Bijlage

SiSa-bijlage

Bijlage 1

Het is volgens de nota verwachtingen accountantscontrole voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw organisatie samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer specifieke uitkering conform SiSa-bijlage 2014	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G2B	Gebundelde uitkering op grond van Artikel 69 WWB_deel openbaar lichaam 2014	Geen	N.v.t.	N.v.t.
G3B	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_deel	Geen	N.v.t.	N.v.t.
G5B	Wet participatiebudget (WPB)	Geen	N.v.t.	N.v.t.